

A MA PARANCSA: SZOLGÁLÓ ÉLET!

Zsolt 139,23—24

Találkozásra jöttünk az élő Igazsággal és Szeretettel, akit Atyának érzünk, Istennek mondunk. Erre a találkozásra szívünket, hitünket, életünket hoztuk el. De nemcsak saját magunk sorsa, élete; hanem a reánk bízottak, híveink, egyházközsegeink, egyházkörünk élete is itt van szívünkben, akikért felelősséggel tartozunk. Egyházi és világi vezetők mellett, híveink is itt vannak lélekben velünk, s együtt kell mondjuk őszintén a zsoltár szavaival: Vizsgálj meg Istenem! Vizsgálj meg szíveimet, mert abból indul ki minden élet. Vizsgálj meg és kérdezz, hogy megismerjem én is magamat, gondolataimat és érzéseimet, tévedéseimet és önzésemet, gyengeségemet és restségemet. És ne elégedj meg kivizsgálásommal; szólj, figyelmeztess, gyógyíts, erősíts és biztass, és vezess az örökkévalóság útján.

Sokszor kellene ezzel az ömagunkat átadó érzéssel Isten előtt megállanunk, közelségének erőt, igaz életet adó forrásából meritenünk, hogy magunkra ébredjünk, tisztábban lássunk, igazán élni tudjunk. De hogy ezt megtehessek, Isten közelében kellene élnünk.

A mai ember — még a hívő is — elválasztja életét, többé-kevésbé külön éli Istentől. Valahogy idegenné vált számára. Csak végső soron, nagy örömben, mély fájdalomban, ünnepi órán fordul Hozzá, nincs maradandó közelségben vele. Élő, ható, mindennapokban jelenlevő voltát nem érzi, nem látja, nem hallja. 1975-ben Rómában, a laikusok világkongresszusán szó esett Isten némaságáról, amely úgy mond jellemző korunkra. Isten hallgat, nem szól, elfordult a mai embertől.

Valóban, a mai túlhangos világban fülünk és szívünk bezáródik a csendes, szelíd szóra. Tülekedünk, rohanunk az egyre gyorsuló élet sodrában. És sokszor, mikor „csendes, szelíd szó“ hallatszik, nem tudunk így válaszolni: szólj Uram, mert hallja a te szolgád. Nem, mert ehhez csönd kell, a lélek csöndje, a templom áhitata. Megállás kell, odafigyelés és odaadás, de erre nagyon kevés az időnk. És nyitott szív kellene, de mi egyre inkább bezárjuk azt.

Isten nem fordul el tőlünk és a világtól. Szeret és mindig vár minket, mint szülő és szülőföld az ő gyermekét, hogy megpihentessen, megnyugtasson, erőt adjon, önmagunkra találtasson. Ő szól, hív, üzen, figyelmeztet és utat mutat. Szól a prófétákkal, a zsoltár szavaival. Jézussal, az apostolokkal, tegnap és ma élő emberekkel.

Itt is, e templom csendjében Isten közel hajol hozzánk és szelíden szólva kérdezi: Nem tudjátok-e, hogy az Én templomaim vagytok? Csak egy rövid, ünnepi órára érzitek hogy gyermekeim vagytok? Üressé válik szívetek, mint a kézzel csinált templomok. Elfordultok tőlem, mint gyermek a szülőtől. A tékozló fiú is így tett. S mily rövid volt a képzel, szabad, korlátlan jólét napja, s hosszú és keserves a sanyarúság ideje. Ismeritek Jób megpróbáltatását, kitartását, hűségének erejét, bizonyágtevését. Ti tudnátok-e ilyen körülmények között is bizonyágot tenni rólam? Milyen erős a hitetek?

Talentumokat adtam minden gyermekemnek. Amint Jézus tanította: „Mert úgy van ez mint az az ember, aki útra akarván kelni, elhívatá szolgáit, és ada mindegyiknek az ő kincseiből, kinek-kinek az ő tehetsége szerint. És amikor visszatért, számonkéré őket. Az első kettő, aki a rábízott értékkel sáfárkodott, fáradozott, megkétszerezve, megnövelve számolt el arról. És az ő uruk így szólt: jól vagyon hű szolgám, kevesen voltál hű, többre bízlak ezután. De a harmadik szolga azt mondta: Uram, itt a pénz amit adtál. Elrejtettem, elástam, hogy el ne vesszen s

most hiánytalanul visszaadom. S az ő ura megharagudott. Te nem gyümölcsöztetted amit kaptál, nem érdemled meg ezt sem és elvette tőle.“

Isten kérdez, vajon mit felelünk? Életet, hitet, értelmet, tehetséget, megbízatást kaptunk, ki-ki az ő érdeme szerint. Kihez hasonlítunk?

Az első két szolga azonosul a rábízott talentumokkal. Nemcsak őrzi, de munkálkodik, küzd, szolgál vele, és gyarapítja. Vele és általa él, benne van mindennapjában, függ tőle, felelősséget érez iránta. A harmadik elássa, nem is törődik vele, csak éppen annyit, hogy meglegyen.

Ha szívünket őszintén Isten elé tártuk, halljuk a hangot; megtettétek-e, s hogyan amire megbizattatok, amire életet, lehetőséget kaptatok? Hogyan műveltétek Isten drága szántóföldjét? Mint jó gazda, vagy csak mint alkalmi munkás? Hogyan áldoztatok? Mint a szegény asszony, utolsó pénzével is, vagy mint a magamutogató farizeus javainak fölöslegéből? Isten kérdez és nekünk felelnünk kell.

Hányszor elhangzik: nem érdemes jónak, igaznak, becsületesnek lenni. Áldozat vállalónak és szolgálónak, mert az embert csak kihasználják és kinevetik. Az önmagától menekülő és az erejét veszített ember kifakadása ez. A hitében meggyengült, az élet értékét nem látó, a meghasonlott emberé.

Ezért szükséges nagyon gyakran megállanunk Isten színe előtt, hogy megvizsgáljon minket, kérdezzen és segítsen visszanyernünk, megerősítenünk hitünket, szolgáló életünket. Hogy odaadóan, bizonyágtévően szolgálni tudjunk. Mert minden igaz emberi, isten-gyermeki élet szolgálat. Küzdelmet, odaadást, áldozatot jelent ez, nemcsak önmagunk életének növeléséért, de családjunk, népünk, egyházunk, az ember számára is. Használni, alkotni, szolgálni — ez ad értelmet, célt, önbecsülést az embernek. Jézus egész élete, munkássága erről tesz tanúbizonyságot.

Egyházunk, mint a jézusi evangélium hordozója és hirdetője ezt a szolgáló életet vállalta és folytatja Istennel az emberért. Ebben a szolgálatban minden hívünk törődő, odaadó részvételére szükség van.

Vallásos életünk szolgálatában Istennel való találkozásunkat munkáljuk azért, hogy ne váljunk géppé, vágyaink, ösztöneink rabjává, önzővé, békétlenséget hordozóvá, de hittel bíró, emberi méltóságot hordozó teremtő munkatársa lehessünk Istennek.

Mi hittel valljuk: Szükségünk van Istenre, az Ő közelségére, bölcs belátásra intő figyelmeztetésére, türelmet és békességet sugárzó jóságára, szeretetének megtartó és növelő melegére, igazságos és irgalmas vezetésére, hogy felelőségünkre ébredjünk.

Egyházunkra, emberért való szolgálatában ma fokozott felelősség hárul. Nem bizhatjuk életünket nyers erőre, önzésre, ösztöneinkre. Értelmünk, mely alkot és teremt, szárnyalásában rásejt a végtelenre, a tökéletesre, kit Istennek nevez. Lelkünk lángvilágánál igazság sugárzik; szívünkbe, melyet kítár, életet őrző, növelő melegség árad, mit szeretetnek hívünk; s mindennek forrása: az örökkévaló, kit Atyjának érez. Életünket rábizhatjuk, mert tőle kaptuk.

Ebben az Isten-keresésben és Istenre találásban egymást segítenünk kell. Nem könnyű ez, mikor a mindennapok nélkülözik őt. Ezért kell, hogy hozzá való közelítésünk teljes lényünkben fakadjon. Ezért szükséges számunkra a templom csendje — e nagy, világi zajban —, ahol közelebb kerülhetünk Istenhez, önmagunkhoz, embertársunkhoz s feloldódhatunk egyre nagyobb fokú magányunkból, elidegenedésünkben.

Ezért kell lelkészek, világi vezetők, híveink bizonyágtévő, odaadó szolgálata.

Istenbe vetett bizalommal fogjuk meg egymás kezét és így haladjunk a szebb, áldottabb emberi élet útján. Ámen.

AZ EVANGÉLIUM SZERETETE

Róm 1,16

Volt idő egyházunk történelmében, amikor őseink tagadó formában fejezték ki hitüket. Ezért létezhetett olyan megállapítás is, hogy „az unitarizmus minden pozitív hit határozott tagadása”. Ez ellen a 19. század felvilágosult unitárius szelleme már felemelte szavát, és igyekezett nemcsak bebizonyítani, hanem megélni is, hogy az unitarizmus minden pozitív hit határozott állítása!

Tisztáznunk kell önmagunk előtt — és büszkék kell lennünk reá, mert ez is egy drága örökség —, hogy a mai unitarizmus az állítások vallása. Ez azt jelenti, hogy mi nem azt mondjuk, amit nem hiszünk, hanem azt valljuk, amit hiszünk. Az igaz, hogy a hagyományos keresztény teológiának sok tantételét nem hisszük, de hálát adunk Istennek, hogy elődeink elménket felvilágosították némely tanok kétségbevonható igazsága felől. Ugyanakkor hálát adunk Istennek, hogy amidőn az evangélium alapján állva valljuk meg hitünket, gyakoroljuk a vallásosságunkat, ugyanakkor nem marasztaljuk el mások hitét, meggyőződését, sőt tiszteletben tartjuk azt, és úgy értékeljük, mint az emberi élet felé vezető út egy másik formáját.

Hitünk megvallásához szükséges, hogy újból és újból merítsünk a tiszta forrásból, az evangélium vizéből, és eleget tegyünk a Názáreti Jézus felhívásának: „... térjetelek meg, és higgyetek az evangéliumban.” (Mk 1,15).

Ha figyelmesen végigolvassuk az evangéliumokat, ráeszmélünk arra, hogy maga Jézus is leginkább állítások formájában fejezte ki mondanivalóját. Nem azt tanította, amit nem szabad megtennünk, hanem azt, hogy mit *kell* cselekednünk. A két legfőbb parancsolatban határozott követelménynek állítja fel: szeresd az Istent és szeresd felebarátodat.

Engem is leginkább azok a helyek ragadnak meg a Bibliában, amelyek állítás formájában akarják kifejezni Isten akaratának igazságait. És, hogy ma mégis egy tagadólagos bevezetésű textust választottam, ez azért van, mert annak mondanivalójában sok a pozitívum, az állítás, és olyan örök és időszerű igazságokat tartalmaz, amelyre joggal kell felelevennünk.

Mert nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Istennek ereje az, amellyel minden hívőt üdvözít, elsősorban zsidót, de görögöt is” — mondja Pál apostol.

A szégyen az az érzés, amely igen sokatmondóan nemcsak önmagunk lelkiismeretében vádol, hanem szégyenpírként ott ül eltitkolhatatlanul arcunkon is. Egy olyan lelki érzés, amely rövidebb vagy hosszabb időre mindnyájunk életén valamilyen formában átsuhant, s valljuk be, nem szívesen emlékezünk erre. A szégyen érzésében valahogy nemcsak az elkövetett rossz szó, tett, gondolat megbánása éget, de az attól való szabadulási vágy és akarat is.

Pál apostol ezt az összetett lelki megnyilvánulást összekapcsolja a vallásos élet egyik követelményével, az evangélium iránti viszonyulással. Határozottan állítja, hogy ő nem szégyelli az evangéliumot, mert olyan isteni erő munkál benne, mely minden hívő embert üdvözít, nyújtja a teljesebb életet, amelyre valamennyien törekszünk. Az apostol kijelentése őszinteségét életével bizonyította.

Nekünk szól ma az apostoli vallomás. Vajon mit tudunk-e így nyilatkozni? Felismerjük-e Istennek erejét, jóságát, szeretetét ebben a sokatmondó örömezenetben; Felismerjük-e benne Jézus tiszta emberségét, igazi nagyságát, örök értékeit? Meglátjuk-e abban önmagunkat, s az előttünk levő „szoros kaput és keskeny utat, amely az életre visz?! Ha igen, akkor, nemcsak hogy nem szégyelljük, de szeretni